

Tomra Service OÜ
Majandusaasta aruanne 2018

Tomra Service OÜ
MAJANDUSAASTA ARUANNE 2018

Ärinimi	Tomra Service OÜ
Asukohajärgne register	Eesti Vabariigi äriregister
Registrikood	10804337
Kande kuupäev	28.11.2001
Aadress	Sõpruse pst 151, 13417 Tallinn, Eesti
Telefon	+372 668 4236
E-post	tomra@tomra.ee
Kodulehekülg	www.tomra.com
Aruandeperiood	1. jaanuar 2018 – 31. detsember 2018
Juhatus	Eero Nõgene
Põhitegevusala	EMTAK: 77399, Muu mujal liigitamata masinate, seadmete ja materiaalse vara rentimine ja kasutusrent
Audiitor	KPMG Baltics OÜ

SISUKORD

Tegevusaruanne.....	4
Raamatupidamise aastaaruanne.....	5
Finantsseisundi aruanne	5
Koondkasumiaruanne	6
Rahavoogude aruanne	7
Omakapitali muutuste aruanne	8
Raamatupidamise aastaaruande lisad	9
1. Aruandev üksus	9
2. Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused.....	9
3. Riskijuhtimine ja peamiste riskide kirjeldus	20
4. Immateriaalne põhivara	22
5. Materiaalne põhivara	23
6. Varud	23
7. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	24
8. Antud laenud.....	24
9. Raha ja raha ekvivalendid	24
10. Osakapital.....	24
11. Saadud laenud.....	25
12. Võlad tarnijatele ja muud võlad	25
13. Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	25
14. Müügitulu	26
15. Muud äritulud	26
16. Kaubad, toore, materjal ja teenused.....	26
17. Muud ärikulud	26
18. Tööjõukulu	26
19. Tehingud seotud osapooltega	26

TEGEVUSARUANNE

Põhitegevus

Tomra Service OÜ (edaspidi TS) on Eesti Vabariigis registreeritud äriühing, mille põhitegevuseks on taarakäitlustehnika müük, rent, haldamine ja hooldus ning taarakäitlusteenuste osutamine suunatuna ärikliendile.

Majandustulemused

3,77 miljoni eurose müügitulu juures teenis TS 2018. aastal 460 496 eurot puhaskasumit.

2017. aastal oli müügitulu 3,27 miljonit eurot ja puhaskasum 368 017 eurot.

Juhatuse liikmed ja tasud

TS juhatusse kuulub üks liige: Eero Nõgene.

Juhatuse liikmele arvestati 2018. aasta jooksul juhatuse liikme tasu summas 78 720 eurot, millelt tasuti sotsiaalmakse summas 25 978 eurot.

2017. aastal arvestati juhatuse liikmele tasu 77 840 eurot, millest sotsiaalmakse tasuti 25 687 eurot.

Töötajad

2018. aastal oli TS keskmine töötajate arv 91, kelle summaarne töötasu oli 970 452 eurot, millelt tasuti sotsiaalmakse summas 323 789 eurot.

2017. aastal oli TS keskmine töötajate arv 72, kelle summaarne töötasu oli 727 862 eurot, millelt tasuti sotsiaalmakse summas 235 864 eurot.

Nõukogu liikmete tasud

2018. aasta jooksul TS nõukogu liikmetele tasu ei makstud.

Olulised suhtarvud

		2018	2017
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	Käibevara / lühiajalised kohustised	0.55	0.56
Müügikäibe puhasrentaablus	Puhaskasum / müügikäive x 100	12%	11%
Omakapitali puhasrentaablus (RoE)	Puhaskasum / omakapital x 100	51%	50%
Koguvara rentaablus (RoA)	Puhaskasum / varad kokku x 100	6%	5%
Võlakordaja	Kohustised / varad kokku	0.89	0.91

(eurodes)	31.12.2018	31.12.2017
Varad	7 940 164	8 149 516
Omakapital	894 934	728 852

	2018	2017
Müügitulu	3 766 603	3 271 510
Puhaskasum	460 496	368 017

Tallinnas, 7. mai 2019

Eero Nõgene

Juhataja

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Finantsseisundi aruanne

	<u>Lisa</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
VARAD			
Põhivara			
Immateriaalne põhivara	4	2 545 754	2 545 754
Materiaalne põhivara	5	4 261 957	4 378 941
Põhivara kokku		6 807 711	6 924 695
Käibevara			
Varud	6	220 018	244 901
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	7	714 977	605 353
Raha ja raha ekvivalendid	9	197 458	374 567
Käibevara kokku		1 132 453	1 224 821
VARAD KOKKU		7 940 164	8 149 516
OMAKAPITAL JA KOHUSTISED			
OMAKAPITAL			
Osakapital	10	63 911	63 911
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		370 527	296 924
Aruandeaasta kasum		460 496	368 017
OMAKAPITAL KOKKU		894 934	728 852
KOHUSTISED			
Pikaajalised kohustised			
Saadud laenud	11	4 829 123	5 105 521
Võlad tarnijatele ja muud võlad	12	150 745	141 019
Pikaajalised kohustised kokku		4 979 868	5 246 540
Lühiajalised kohustised			
Võlad tarnijatele ja muud võlad	12	1 128 634	1 395 135
Saadud laenud	11	936 728	778 989
Lühiajalised kohustised kokku		2 065 362	2 174 124
KOHUSTISED KOKKU		7 045 230	7 420 664
OMAKAPITAL JA KOHUSTISED KOKKU		7 940 164	8 149 516

Lisad on käesolevate finantsaruannete lahutamatud osad.

Koondkasumiaruanne

31. detsembril lõppenud majandusaasta kohta, olemuspõhine liigitus

	Lisa	2018	2017
Kaupade müük	14	273 362	169 641
Teenuste osutamine	14	3 493 241	3 101 869
Müügitulu		3 766 603	3 271 510
Muud äritulud	15	4 337	14 454
Kaubad, toore, materjal ja teenused	16	-542 899	-199 059
Muud tegevuskulud		-137 865	-372 344
Tööjõukulu	18	-1 306 468	-1 080 857
Amortisatsioon	5	-1 016 130	-988 106
Muud ärikulud	17	0	-1 077
Ärikasum		767 578	644 520
Intressitulud		18	0
Intressikulud		-233 496	-225 469
Muud finantstulud/kulud		0	-44 705
Kasum enne tulumaksu		534 100	374 346
Ettevõtja tulumaksukulu		-73 604	-6 329
Aruandeaasta kasum		460 496	368 017
Koondkasum kokku		460 496	368 017

Lisad on käesolevate finantsaruannete lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

31. detsembril lõppenud majandusaasta kohta

	Lisa	2018	2017
Rahavood äritegevusest			
Puhaskasum		460 496	368 017
Korrigeerimine mitterahaliste kirjetega:			
Põhivarade kulum	5	1 016 130	988 106
Perioodi tulumaksukulu		73 604	6 329
Kasum põhivara müügist	15	-4 337	-14 454
Intressikulud		233 496	225 469
Muud finantstulud/kulud		0	44 705
Muud korrigeerimised		-12 313	-99 142
Käibekapitali muutused:			
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	7	-111 134	-146 360
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus		-421 811	301 056
Muutused varudes	6	24 883	-55 420
Rahavood äritegevusest kokku		1 259 014	1 618 306
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse põhivara omandamine		0	-32 780
Laekunud põhivara müügist		18 786	18 042
Rahavood investeerimistegevusest kokku		18 786	-14 738
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	19	150 000	100 000
Saadud laenude tagasimaksed	19	-150 000	-100 000
Makstud dividendid		-294 414	-25 315
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed		-1 018 255	-950 611
Makstud intressid		-68 636	-250 973
Makstud ettevõtja tulumaks		-73 604	-93 141
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		-1 454 909	-1 320 040
Kokku rahavood		-177 109	283 528
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	9	374 567	91 039
Raha ja raha ekvivalentide muutus		-177 109	283 528
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	9	197 458	374 567

Lisad on käesolevate finantsaruannete lahutamatud osad.

Omakapitali muutuste aruanne

31. detsembril lõppenud majandusaasta kohta

	Lisa	Osakapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku
Seisuga 31. detsember 2016	10	63 911	6 391	315 848	386 150
Aruandeaasta puhaskasum		0	0	368 017	368 017
Muud muutused		0	-6 391	6 391 ¹	0
Dividendid		0	0	-25 315	-25 315
Seisuga 31. detsember 2017	10	63 911	0	664 941	728 852
Seisuga 31. detsember 2017		63 911	0	664 941	728 852
Aruandeaasta puhaskasum		0	0	460 496	460 496
Dividendid		0	0	-294 414	-294 414
Seisuga 31. detsember 2018	10	63 911	0	831 023	894 934

¹ Tomra Service OÜ põhikirjast tulenevalt ei ole kohustusliku reservkapitali moodustamine kohustuslik. 2017. aastal on kantud jaotamata kasumisse 6 391 eurot.

Lisad on käesolevate finantsaruannete lahutamatud osad.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

1. Aruandev üksus

Tomra Service OÜ (edaspidi: ettevõtja) on Eesti Vabariigis registreeritud osaühing. Ettevõtja registreeriti 28.11.2001. a.

Ettevõtja registrijärgne asukoht on Sõpruse pst 151, 13417 Tallinn, Eesti. Ettevõtja põhitegevusala on taarakäitlustehnika müük, rent, haldamine ja hooldus ning taarakäitlusteenuste osutamine suunatuna ärikliendile. Ettevõtja majandusaasta algab kalendriaasta 1. jaanuaril ning lõpeb sama kalendriaasta 31. detsembril.

Ettevõtja juhtkond kinnitas majandusaasta aruande 7. mai 2019.

2. Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused

2.1 Vastavuse kinnitus

Tomra Service OÜ 2018. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu (EL) poolt.

Raamatupidamise aastaaruanne on juhatuse poolt allkirjastatud 7. mai 2019. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule kinnitatakse juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heakskiidetud majandusaasta aruanne, mis sisaldab raamatupidamise aastaaruannet, ainuosaniku otsusega.

Hindamisalused

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist. Arvestuspõhimõtteid on kohaldatud järjepidevalt kõikidele aruandes märgitud perioodidele, välja arvatud juhtudel, kui on kirjeldatud teisiti. Ettevõtja aruanded on koostatud lähtudes tegevuse jätkuvuse printsiibist.

Arvestus- ja esitusvaluuta

Ettevõtja arvestus- ja esitusvaluutaks on euro (EUR). Kõik aruandes esitatud summad on ümardatud lähima täiseuroni, kui ei ole öeldud teisiti.

Juhtkonna hinnangud ja otsused

Euroopa Liidu poolt vastu võetud IFRS-ga kooskõlas oleva raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnapoolset eelduste kujundamist, hinnangute andmist ja otsuste tegemist, mis mõjutavad rakendatavaid arvestuspõhimõtteid, kajastatud varasid ja kohustisi ning tulusid ja kulusid. Tegelikud tulemused võivad olla hinnangutest erinevad.

Hinnangud ja nende aluseks olevad eeldused vaadatakse perioodiliselt üle. Raamatupidamislike hinnangute üle vaatamisest tulenev mõju kajastatakse hinnangute muutmise perioodil ja kõikidel tulevastel perioodidel, mida muutused mõjutavad.

Valdkondadeks, milles juhtkonna otsustel ja hinnangutel on oluline mõju raamatupidamisaruandele ja majandustulemustele, on firmaväärtuse hindamine (vt lisa 2.2 ja 4) ja materiaalse põhivara kasulik eluiga (vt lisa 2.2).

2.2. Olulisemad arvestuspõhimõtted

Allpool on toodud ära olulisemad arvestuspõhimõtted, mida ettevõtja oma finantsaruannete koostamisel rakendab:

a) Äriühendused ja firmaväärtus

Ettevõtja kasutab äriühenduste kajastamisel ostumeetodit. Omandatud osaluse soetusmaksumuseks loetakse omandamisel makstava tasu (s.o omandamise eesmärgil üle antava vara, võetud kohustise ja omandaja poolt emiteeritud omakapitaliinstrumentide) õiglast väärtust ning omandamisega otseselt seotud väljaminekuid.

Omandatud netovara õiglase väärtuse moodustavad omandatud ettevõtja varade, kohustiste ja tingimuslike kohustiste õiglased väärtused, millest on maha arvatud vähemusosalusele kuuluv osa netovara õiglasest väärtusest.

Soetusmaksumuse jagamiseks omandatud varade, kohustiste ja tingimuslike kohustiste õiglastele väärtustele koostatakse ostuanalüüs. Firmaväärtus on positiivne vahe omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahel. Omandamise kuupäeval kajastab ettevõtja finantsseisundi aruandes firmaväärtuse selle soetusmaksumuses immateriaalse varana. Omandamisega seotud kulutused kantakse nende tekkimisel kuludesse ja kajastatakse tegevuskulude all.

Äriühendust ettevõtjate vahel, mis on ühise kontrolli all ei käsitleta kui sõltumatute osapoolte vahelist äriühendust. Sellest tulenevalt ei teki ühise kontrolli all olevatest äriühendustest positiivset ega negatiivset firmaväärtust. Ühise kontrolli all olevate ettevõtjate vahelise äriühenduse korral kajastatakse soetatud netovara omandava ettevõtja finantsseisundi aruandes, kasutades nende raamatupidamisväärtusi. Soetamisel tasutud summa, mis ületab või on alla netovara raamatupidamisväärtuse, kajastatakse otse omakapitali koosseisus vastavalt selle vähendamise või suurendamisena.

b) Käibe- ja põhivara ning lühi- ja pikaajalised kohustised

Ettevõtja kajastab oma finantsseisundi aruandes eraldi käibe- ja põhivara ning lühi- ja pikaajalisi kohustisi. Vara loetakse käibevaraks siis, kui vara:

- loodetakse realiseerida või kavatsetakse müüa või tarbida oma tavapärase äritsükli jooksul,
- hoitakse peamiselt kauplemise eesmärgil,
- loodetakse realiseerida 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu või
- on raha või raha ekvivalent, välja arvatud juhul, kui vara kasutamine vahetamiseks või kohustise katmiseks on piiratud vähemalt aruandeperioodile järgneva 12 kuu jooksul.

Kõik ülejäänud varad loetakse põhivaraks.

Kohustis loetakse lühiajaliseks siis, kui:

- kohustis arveldatakse eeldatavasti oma tavapärase äritsükli jooksul,
- kohustist hoitakse peamiselt kauplemise eesmärgil,
- kohustis kuulub arveldamisele 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu või
- ettevõtjal ei ole tingimusteta õigust lükata kohustise arveldamist edasi rohkem kui 12 kuud pärast aruandeperioodi lõppu.

Kõik ülejäänud kohustised loeb ettevõtja pikaajaliseks.

c) Õiglase väärtuse kindlaks määramine

Ettevõtja ei kajasta finantsinstrumente õiglasest väärtuses, kuid avalikustab lisas 3 õiglased väärtused teatud finantsinstrumentide osas, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Õiglane väärtus on hind, mis saadaks vara müügil või makstaks kohustise üleandmisel mõõtmiskuupäeval turuosaliste vahelises tavapärasest tehingus. Õiglase väärtuse mõõtmine toimub eeldusel, et vara müügi või kohustise üleandmise tehing toimub kas

- vara või kohustise põhiturul või
- põhituru puudumisel vara või kohustise jaoks soodsaimal turul.

Kõnealune põhi- või soodsaim turg peab olema ettevõtja jaoks ligipääsetav.

Vara või kohustise õiglast väärtust hinnatakse eelduste põhjal, mida turuosalised vara või kohustise hinna määramisel kasutaksid, eeldades et turuosalised tegutsevad oma parimates majanduslikes huvides. Mittefinantsvara õiglase väärtuse hindamisel võetakse arvesse turuosalise võimet luua majanduslikke hüvesid, kasutades vara parimal viisil või müües selle teisele turuosalisele, kes kasutaks vara parimal viisil. Ettevõtja kasutab õiglase väärtuse hindamisel meetodeid, mis on antud tingimustes asjakohased ja mille kasutamiseks eksisteerib piisavalt andmeid, et hinnata õiglast väärtust, maksimeerides asjakohaste jälgitavate sisendite kasutamist ja minimeerides mittejälgitavate sisendite kasutamist.

Kõik varad ja kohustised, mis on hinnatud õiglasesse väärtusesse või mille õiglased väärtused on finantsaruannetes avalikustatud, on klassifitseeritud vastavalt all toodud õiglase väärtuse hierarhiale, mis põhineb madalaima taseme sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse määramisele tervikuna:

- Tase 1 — noteeritud (korrigeerimata) turuhinnad aktiivsel turul identsetele varadele ja kohustistele
- Tase 2 — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid on otseselt või kaudselt jälgitavad
- Tase 3 — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid ei ole jälgitavad

Ettevõtja hindab iga aruandeperioodi lõpul, kas varad ja kohustised, mis esinevad finantsaruannetes perioodide lõikes korduvalt, vajavad tasemete vahel ümberklassifitseerimist (toetudes madalaimale sisendile, mis on oluline õiglase väärtuse määramisele tervikuna).

Õiglaste väärtuste avalikustamise lihtsustamiseks on ettevõtja klassifitseerinud varad ja kohustised vastavalt nende iseloomule, omadustele ja nendega kaasnevatele riskidele ning ülaltoodud õiglase väärtuse hierarhia tasemetele.

d) Finantsvarad

IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2018 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt mõnede eranditega.

See standard asendab standardi IAS 39 „Finantsinstrumendid: kajastamine ja määramine“ v.a see, et standardi IAS 39 erand, mis puudutab finantsvarade või -kohustiste portfelli intressimäärariskile avatud positsiooni õiglase väärtuse riskimaandamist, jääb kehtima ning ettevõtjad võivad valida, millist arvestusmeetodit kasutada – kas rakendada standardi IFRS 9 riskimaandamisarvestuse nõudeid või jätkata praegu kehtivate standardi IAS 39 nõuete rakendamist kõigi instrumentide riskimaandamise arvestusel.

Kuigi finantsvarade määramisel lubatud määramisalused – korrigeeritud soetusmaksumus, õiglane väärtus läbi muu koondkasumi ja õiglane väärtus läbi kasumi või kahjumi – sarnanevad standardi IAS 39 määramisalustele, on kriteeriumid, mille alusel finantsvarasid õigesse määramiskategooriasse liigitatakse, oluliselt erinevad.

Finantsvara määrdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kui on täidetud järgmised kaks tingimust:

- vara hoitakse ärimudelil, mille eesmärk on hoida varasid, et saada neist tulenevaid lepingulisi rahavoogusid;
- kindlaksmääratud kuupäevadel tulenevad lepingulistest tingimustest rahavood, mis sisaldavad ainult põhiosamakseid ja intressimakseid tasumata põhiosalt.

Ettevõtja hinnangul ei mõjuta standard IFRS 9 (2014) oluliselt tema raamatupidamise aruannet. Tulenevalt ettevõtja äritegevuse olemusest ja talle kuuluvate finantsinstrumentide liikidest ettevõtja finantsinstrumentide liigitamine ja määramine standardi IFRS 9 rakendamisel ei muutu. Tomra Service OÜ viimase 2-3 aasta ajalugu näitab, et lootusetuid nõudeid on ligikaudu 0% ning kuigi majanduskasv väheneb lähiaastatel, on makromajanduslikud näitajad positiivsed ja täiendava allahindluse kajastamise vajadus puudub.

Õiglaste väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad

Õiglaste väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade kategooriasse klassifitseeritakse kõik kauplemissuuremäärgil hoitavad finantsvarad. Finantsvara klassifitseeritakse kauplemissuuremäärgil hoitavaks, kui see soetatakse suuremäärgiga see lähitulevikus edasi müüa. Sellesse kategooriasse kuuluvad investeeringud aktsiatesse, mille puhul ettevõtja osalus jääb alla 20%. Kauplemissuuremäärgil hoitavatest investeeringutest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes. 2018. aasta 31. detsembri (nagu ka 2017. aasta 31. detsembri) seisuga ei olnud ettevõtjal õiglase väärtuse muutustega läbi kasumiaruande kajastatavaid finantsvarasid.

Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded on fikseeritud või määratavate maksetega mittetuletisinstrumentidest finantsvara, mis ei ole aktiivsel turul noteeritud. Nõuded võetakse algselt arvele nende eest makstud tasu õiglasest väärtusest. Pärast arvele võtmist kajastatakse laene ja nõudeid korrigeeritud soetusmaksumuses, mis määratakse efektiivse intressimäära meetodil ja millest on arvatud maha väärtuse langus. Laenude ja nõuete eemaldamisel finantsseisundi aruandest või nende väärtuse langemisel kajastatakse nendega seotud kasumid ja kahjumid kasumiaruandes.

Lunastustähtajani hoitavad investeeringud

Fikseeritud või määratavate maksetega mittetuletisinstrumentidest finantsvarad klassifitseeritakse lunastustähtajani hoitavateks, kui ettevõtja kavatseb ja suudab hoida neid kuni lunastustähtaja saabumiseni. Edaspidi kajastatakse lunastustähtajani hoitavaid investeeringuid korrigeeritud soetusmaksumuses. Investeeringute eemaldamisel finantsseisundi aruandest või nende väärtuse langemisel kajastatakse nendega seotud kasumid ja kahjumid nii koondkasumiaruandes kui ka amortiseerimise kaudu. 2018. aasta 31. detsembri (nagu ka 2017. aasta 31. detsembri) seisuga ei olnud ettevõtjal lunastustähtajani hoitavaid varasid.

Müügivalmis finantsvarad

Müügivalmis finantsvara on mittetuletisinstrumentidest finantsvara, mis on kas määratud sellesse kategooriasse või ei ole klassifitseeritud ühtegi teise eelmainitud kategooriasse. Pärast esmast kajastamist mõõdetakse müügivalmis finantsvara õiglasest väärtusest; vastavad realiseerimata kasumid ja kahjumid (v.a kahjumid vara väärtuse langusest ning kasumid või kahjumid valuutakursi muutustest) kajastatakse muu koondkasumi all kuni investeeringu kajastamine lõpetatakse või tuvastatakse investeeringu väärtuse langus, misjärel kajastatakse seni muu koondkasumi all kajastatud kumulatiivsete kasumite või kahjumite summa koondkasumiaruandes. Kui müügivalmis finantsvara õiglast väärtust pole võimalik usaldusväärselt mõõta, kajastatakse see soetusmaksumuses. 2018. aasta 31. detsembri (nagu ka 2017. aasta 31. detsembri) seisuga ei olnud ettevõtjal müügivalmis finantsvara.

Finantsvarade väärtuse langus

Ettevõtja hindab igal aruandekuupäeval, kas on objektiivseid tõendeid selle kohta, et finantsvara või finantsvarade rühma väärtus on langenud. Väärtus loetakse langenuks, kui pärast vara esmast kajastamist on leidnud aset üks või mitu sündmust (kahjumit põhjustav sündmus), mis mõjutab (mõjutavad) finantsvara või finantsvarade rühma hinnangulisi tulevase rahavoogusid, mida saab usaldusväärselt prognoosida.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatava finantsvara puhul hindab ettevõtja esmalt väärtuse langust individuaalselt selliste finantsvarade puhul, mis on individuaalselt olulised, ja ühiselt selliste finantsvarade puhul, mis ei ole individuaalselt olulised. Varasid, mille väärtuse vähenemist hinnatakse individuaalselt ja mille väärtuse langusest tulenevat kahjumit kajastatakse (või selle kajastamist jätkatakse), väärtuse võimaliku languse ühisesse hindamisse ei kaasata. Vara väärtuse langusest tuleneva kahjumi suurust mõõdetakse vara bilansilise väärtuse ja hinnanguliste tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse (jättes välja tulevased eeldatavad krediidikahjumid, mis ei ole veel tekkinud) vahena. Hinnanguliste tulevaste rahavoogude nüüdisväärtus diskonteeritakse finantsvara esialgse sisemise intressimäära alusel.

Vara bilansilist maksumust vähendatakse allahindluse konto kaudu ja kahjum kajastatakse koondkasumiaruandes. Kui mõnel järgmisel aastal hinnanguline kahjum vara väärtuse langusest suureneb või väheneb sündmuse tõttu, mis toimub pärast väärtuse vähenemise kajastamist, suurendatakse või vähendatakse varem kajastatud kahjumit allahindluse konto korrigeerimise teel. Kui maha kantud summa hiljem siiski laekub, krediteeritakse saadud summa koondkasumiaruandes finantskulu all.

Finantsvarade kajastamise lõpetamine

Finantsvara (või selle osa või sarnaste finantsvarade rühma osa) kajastamine lõpetatakse, kui:

- kaotatakse õigus antud varast tulenevatele rahavoogudele;
- ettevõtjal säilivad õigused varast tulenevatele rahavoogudele, kuid ta on võtnud läbi tagatisega kokkuleppe kohustise tasuda saadud rahavood täies mahus olulise viivitusega kolmandale isikule;
- ettevõtja on võõrandanud oma õigused varast tulenevatele rahavoogudele ning on kas (a) võõrandanud kõik omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved või (b) ei ole kõiki riske ja hüvesid võõrandanud, kuid ei ole neid ka säilitanud, vaid on võõrandanud kontrolli vara üle.

Kui ettevõtja on võõrandanud oma õigused varast tulenevatele rahavoogudele, kuid ei ole kõiki omandiõigusega kaasnevaid riske ja hüvesid ei võõrandanud ega ka säilitanud ega võõrandanud ka kontrolli vara üle, kajastatakse vara ulatuses, milles ettevõtja jätkuvalt varas osaleb. Jätkuvat osalust, mille sisuks on võõrandatud varale antud garantii, mõõdetakse kas vara algses bilansilises jääkmaksumuses või maksimumsummas, mida ettevõtja võib olla kohustatud tagasi maksma, olenevalt sellest, kumb on madalam.

e) Müügitulu kajastamine

Müügitulu kajastatakse ulatuses, milles on tõenäoline, et ettevõtja saab majanduslikku kasu ja tulu suurust saab usaldusväärselt mõõta, sõltumata makse laekumise tegelikust kuupäevast. Müügitulu kajastatakse saadud või saada oleva tasu õiglasest väärtusest, võttes arvesse lepingus määratud maksetingimusi ning arvates maha maksud ja lõivud. Tulu kajastamiseks peavad olema täidetud ka järgmised kriteeriumid:

Kaupade müük

Tulu kaupade müügist kajastatakse, kui kõik kauba omandiõigusega seotud olulised riskid ja hüved on läinud üle ostjale, tavaliselt kauba kohale toimetamisel kliendile. Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saada oleva tasu õiglasest väärtusest, arvates eelnevalt maha kõik tagastused, hinnavähendused, allahindlused ja mahust tulenevad hinnaalandid.

Teenuste osutamine

Teenuste osutamisega seotud müügitulu kajastatakse aruandeperioodil, mil teenust osutatakse.

Finantstulud ja -kulud

Finantstulude ja -kulude all kajastatakse kasum (kahjum) valuutakursside muutustest, intressitulud ja muud finantstulud ja -kulud, mis ei ole seotud tütar- ja sidusettevõtjatega ning muude finantsinvesteeringutega.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsinstrumentide intressitulu kajastatakse sisemise intressimäära meetodil. Sisemine intressimäär on määr, millega diskonteeritakse hinnangulised tulevased maksed või laekumised finantsinstrumendi eeldatava kehtivusaja või vajaduse korral lühema perioodi jooksul täpselt finantsvara või -kohustise bilansilise jääkmaksumuseni. Intressitulu kajastatakse koondkasumiaruandes muu finantstulu all.

Tulu kliendilepingutest

IFRS 15 „Tulu kliendilepingutest“ kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2018 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.

Uues standardis antakse raamistik, mis asendab senised IFRS standardites antud juhised tulu kajastamiseks. Ettevõtjad võtavad kasutusele viieastmelise mudeli, et kindlaks määrata, millal ja millises summas tulu kajastada. Uue mudeli kohaselt tuleb tulu kajastada siis (või sel ajal), kui ettevõtja annab kliendile üle kontrolli kaupade või teenuste üle ning sellises summas, mida ettevõtja loodab nende kaupade või teenuste eest saada. Sõltuvalt sellest, kas on täidetud teatud kriteeriumid, kajastatakse tulu:

- aja jooksul ja viisil, mis kajastab ettevõtja tulemusi või
- ajahetkel, kui kontroll kaupade või teenuste üle antakse üle kliendile.

Standardis IFRS 15 kehtestatakse ka põhimõtted, mida ettevõtjad peavad järgima kvalitatiivse ja kvantitatiivse informatsiooni avalikustamisel, mis annab raamatupidamise aruande kasutajatele kasulikku teavet klientidega sõlmitud lepingutest tuleneva tulu ja rahavoogude olemuse, suuruse, ajastuse ja ebakindluse kohta.

Tulenevalt ettevõtja äritegevuse olemusest ja tema poolt teenitava tulu liikidest ettevõtja tulu ajastamine ja mõõtmine standardi IFRS 15 rakendamisel muutub järgnevas aspektides: tulu mõõtmine, tulu jagamine erinevate komponentide vahel ning kliendilepingu sõlmimisega kaasnevate kulude kajastamine. Ettevõtja on hinnanud IFRS 15 standardi mõju seoses kliendilepingutega. Analüüsi käigus on jõutud järeldusele, et full-service lepingute näol on tegemist rendilepingutega ning antud lepingutele IFRS 15 ei rakendu. Tomra Service OÜ on antud lepingute raames rendileandja ning rendileandjatele ei toimunud IFRS 15 rakendamisega finantsinformatsiooni kajastamise ning avalikustamise osas olulisi muudatusi. Analüüsi käigus jõuti järeldusele, et throughput lepingute puhul on tegemist kliendilepingutega, mille puhul ei ole tegu rendilepingutega ning mida tuleb kajastada lähtuvalt IFRS 15-st. IFRS 15 kohaselt tuleb kliendilepingutest saadav tulu kajastada erinevate teostamiskohustuste lõikes. Teostamiskohustus on (selgesõnaline või kaudne) lubadus anda kliendile üle kas: eristatav kaup või teenus; kogum erinevaid kaupu või teenuseid, mis on sisuliselt ühesugused ning millel on sama üleandmise muster. Vastavalt kliendilepingutele ja juhtkonna väidetele, ei ole throughput lepingutes eraldi teostamiskohustusi.

f) Välisvaluuta

Ettevõtja finantsaruanded on koostatud eurodes, mis on ühtlasi ka ettevõtja arvestusvaluuta.

Tehingud ja saldod

Ettevõtja võtab kõik välisvaluutas tehtud tehingud arvele välisvaluuta ja arvestusvaluuta hetkekursiga kuupäeval, millal tehing tuleb arvele võtta. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised arvestatakse arvestusvaluutasse ümber aruandekuupäeval kehtiva hetkekursiga.

Rahaliste kirjade arveldamisest või ümberarvestamisest tekkivad vahed kajastatakse kasumiaruandes. Mitterahalised kirjed, mida mõõdetakse välisvaluutas soetusmaksumuses, konverteeritakse vahetuskursside alusel, mis kehtisid esialgse tehingu kuupäeval.

g) Tulumaks

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtja tulumaksuga mitte ettevõtjate teenitud kasumit, vaid dividendidena jaotatud kasumit. Alates 1. jaanuarist 2019 kohaldub tulumaksuseaduse § 4 lg 5 ja § 50¹ alusel regulaarselt makstavatele dividendidele madalam maksumäär 14% ehk 14/86 dividendide netosummast. Seega saab residendist äriühing dividendide tulumaksuga maksustamisel kohaldada madalamat maksumäära 14/86 ja tavamäära 20/80. Residendist äriühing saab madalamat maksumäära 14/86 rakendada:

- 2019. aastal ühele kolmandikule 2018. aastal jaotatud kasumist, millelt residendist äriühing on maksnud tulumaksu;
- 2020. aastal ühele kolmandikule 2018. ja 2019. aastal jaotatud kasumist, millelt residendist äriühing on maksnud tulumaksu.

Dividendidelt tasumisele kuuluvat tulumaksu kajastatakse kuluna samal perioodil, mil dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millal need tegelikult välja makstakse. Maksustamissüsteemi eripära tõttu ei teki Eestis registreeritud ettevõtjatel varade ja kohustiste bilansiliste jääkväärtuste ja maksubaaside vahelistest ajutistest erinevustest tulenevaid edasilükkunud tulumaksukohustisi ega -varasid.

h) Raha ja raha ekvivalendid

Rahaks loetakse sularaha ja raha pangakontodel. Raha ekvivalendid on lühiajalised kõrge likviidsusega investeringud, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu, mille esialgne tähtaeg jääb alla kolme kuu ning mille puhul puudub oluline väärtuse muutuse risk.

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse sularaha, panga arvelduskontodel olevaid vahendeid ning pangahoiuseid, mille tähtaeg on kuni 3 kuud.

Äritegevuse rahavood on koostatud kaudsel meetodil, investeerimistegevuse ja finantseerimistegevuse rahavood on otsemeetodil.

i) Materiaalne põhivara

Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid.

Materiaalse põhivara esialgne maksumus koosneb selle ostuhinnast, sh soetuselt tagastamatutest maksudest ning kulutustest, mis on otseselt seotud varaobjekti otstarbekohaseks kasutamiseks vajalikku seisukorda ja asukohta viimisega. Pärast materiaalse põhivara kasutuselevõttu tekkinud kulud, nagu remondi- ja hoolduskulud, kajastatakse üldjuhul koondkasumiaruandes perioodil, mil need on tekkinud.

Kulumit arvutatakse lineaarsel meetodil vara kasuliku eluea jooksul järgmiselt:

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi

Masinad ja seadmed	3-10 aastat
Sõidukid	3-5 aastat
Kontorimööbel ja –tehnika	3-10 aastat

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määraates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulike elueale.

Kasulikud eluead, lõppväärtused ja amortisatsioonimeetodid vaadatakse üle igal aastal, et veenduda, et materiaalsest põhivarast tuleneva majandusliku kasu ajastus poleks oluliselt muutunud. Materiaalse põhivara bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui sündmused või asjaolude muutumine viitavad sellele, et nende bilansiline väärtus ei pruugi olla kaetav.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse selle müügil või kui selle kasutusest või müügist ei prognoosita enam tulevast majanduslikku kasu. Vara kajastamise lõpetamisest tulenevat kasumit või kahjumit (s.o erinevus müügist saadud netotulu ja vara bilansilise jääkmaksumuse vahel) kajastatakse selle aruandeaasta koondkasumiaruandes, kui vara kajastamine lõpetatakse.

j) Immateriaalne põhivara

Eraldi omandatud immateriaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses. Ühinemiste teel omandatud immateriaalse põhivara maksumus on vara bilansiline väärtus omandamiskuupäeva seisuga. Immateriaalset vara kajastatakse vaid juhul, kui on tõenäoline, et varaga seotud tulevane majanduslik kasu läheb ettevõtjale ja vara maksumust saab usaldusväärselt mõõta.

Immateriaalse põhivara kasulik eluiga võib olla kas piiratud või piiramatult.

Pärast algset arvele võtmist kajastatakse piiratud elueaga immateriaalset põhivara soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieerunud kulum ja akumulieerunud kahjum vara väärtuse langusest. Immateriaalse vara kajastamise lõpetamisest tulenevat kasumit või kahjumit mõõdetakse vara netomüügitulu ja bilansilise maksumuse vahena ning kajastatakse kasumiaruandes vara kajastamise lõpetamisel. Piiratud elueaga immateriaalsete varade väärtuse langust hinnatakse, kui on põhjust arvata, et immateriaalse vara väärtus võib olla langenud.

Piiramatult kasuliku elueaga immateriaalset põhivara ei amortiseerita, kuid selle väärtuse langust kontrollitakse üks kord aastas kas eraldi või raha genereeriva üksuse tasandil. Kasuliku eluea piiramatuks hindamist kontrollitakse üks kord aastas, et teha kindlaks, kas tegemist on endiselt piiramatult kasuliku elueaga varaga. Kui vara ei saa enam pidada piiramatult kasuliku elueaga varaks, klassifitseeritakse see edasiulatavalt ümber piiratud kasuliku elueaga varaks.

Mittefinantsvara väärtuse langus

Igal aruandekuupäeval hindab ettevõtja, kas eksisteerib tõendeid mittefinantsvara (välja arvatud varud) raamatupidamisväärtuse languse kohta. Juhul kui taolisi tõendeid esineb, hindab ettevõtja vara kaetavat väärtust. Firmaväärtuse puhul hinnatakse kaetavat väärtust igal aruandekuupäeval. Vara või raha teeniva üksuse kaetav väärtus on kas selle vara või raha teeniva üksuse õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulud, või kasutusväärtus olenevalt sellest, kumb on suurem. Kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulisi tulevasi rahavooge maksueelse diskontomääraga, mis väljendab hetke turuhinnanguid raha ajaväärtuse ja varaga seotud iseloomulike riskide kohta. Vara väärtuse languse testimiseks koondatakse varad väikseimasse varasid hõlmavasse rühma, mis loob oma jätkuva tegevusega rahavoogusid, mis on valdavas osas sõltumatud muude varade või varade rühmade (raha teenivate üksuste) poolt loodavatest rahavoogudest.

Väärtuse languse testimise eesmärgil jagatakse äriühenduse käigus omandatud firmaväärtus ettevõtja nendele raha teenivatele üksustele, mis äriühendusest tekkivast sünergiast eeldatavalt kasu saavad. Kui vara või selle raha teeniva üksuse raamatupidamisväärtus ületab vara või raha teeniva üksuse hinnangulise kaetava väärtuse, kajastatakse väärtuse langusest tulenev kahjum. Varade väärtuse langusest tulenevad kahjumid kajastatakse kasumis või kahjumis. Raha teeniva üksuse väärtuse langusest tulenenud kahjumi kajastamisel vähendatakse esmalt üksusele jagatud firmaväärtuse raamatupidamisväärtust ning seejärel proportsionaalselt üksuse (üksuste rühma) muude varade raamatupidamisväärtust. Firmaväärtuse langust ei tühistata.

Muude varade varasematel perioodidel kajastatud väärtuse langusest tulenenud kahjumite puhul hinnatakse igal aruandekuupäeval, kas eksisteerib tõendeid sellest, et kahjum on vähenenud või seda enam ei eksisteeri. Varem kajastatud vara väärtuse langusest tulenenud kahjum tühistatakse, kui kaetava väärtuse määramisel kasutatud hinnangud on muutunud. Varem kajastatud vara väärtuse langusest tulenenud kahjum tühistatakse ainult ulatuses, mille võrra vara raamatupidamisväärtus ei ületa raamatupidamisväärtust, mis oleks kindlaks määratud (ilma amortisatsioonita), kui vara väärtuse langusest tulenevat kahjumit ei oleks kajastatud.

k) Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostu-, tootmis- ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi.

Varusid kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, sõltuvalt sellest kumb on madalam.

Iga aruandeperioodi lõpul vaadatakse varude nimekiri kriitiliselt üle, et identifitseerida varude objektid, mille neto realiseerimisväärtus võib olla langenud madalamale nende soetusmaksumusest. Järgmiste asjaolude esinemisel peab ettevõtja juhtkond kaaluma vajadust varude alla hindamiseks:

- (a) varude füüsiline inventuur on tuvastanud, et varud on riknenud või nende füüsiline seisund on halvenenud;
- (b) sarnaste varuobjektide turuhind on langenud;
- (c) teatud varuobjekte pole pikema aja vältel suudetud müüa ega kasutada ning eksisteerib kahtlus, kas neid suudetakse realiseerida mõistliku aja vältel.

Materjale ja lõpetamata toodangut hinnatakse alla juhul kui nendest valmistatavate valmistoodete hinnanguline soetusmaksumus ületab samade valmistoodete neto realiseerimisväärtust. Varude allahindlusi nende neto realiseerimisväärtusele kajastatakse aruandeperioodi kuludena. Juhul kui varem allahinnatud varude neto realiseerimisväärtus hilisematel perioodidel taas tõuseb, tühistatakse varasem allahindlus.

Varude soetusmaksumuse kuludesse kandmisel kasutab ettevõtja kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit, mille rakendamisel loetakse iga üksiku objekti soetusmaksumuseks perioodi algjäägi soetusmaksumuse ja perioodi jooksul soetatud objektide soetusmaksumuste kaalutud keskmist.

l) Rendid

Kapitalirendiks loetakse renti, mille puhul ettevõtjale lähevad üle kõik olulised renditud varaobjekti omandiõigusega seotud riskid ja hüved. Algsel kajastamisel võetakse renditud vara arvele summas, mis võrdub kas tema õiglase väärtusega või miinimumrendimaksete nüüdisväärtusega olenevalt sellest, kumb on madalam. Algse kajastamise järel peetakse vara üle arvestust vastavalt sellele kohaldatavatele arvestuspõhimõtetele. Ülejäänud rentide puhul on tegemist kasutusrendiga ning kasutusrendi tingimustel renditud varad ei kajastu ettevõtja finantsseisundi aruandes.

Müügi-tagasirenditehingud

Müügi-tagasirenditehing sisaldab vara müümist ja sama vara tagasirentimist müüjale. Rendimaksed ja müügihind on tavaliselt omavahel seotud, sest need lepitakse kokku ühe tehingu raames. Kui müügi-tagasirenditehingus tagasirent on kapitalirendi tingimustel, kajastatakse tehingut kui finantseerimistehingut, mitte kui ostu-müügittehingut, st „müüdud” vara jääb müüja bilanssi ning saadud raha („müügihinna”) summas kajastatakse bilansis kapitalirendikohustust. „Müügihinna” ja rendimaksete miinimumsumma vahet kajastatakse rendiperioodi jooksul intressikuluna analoogiliselt tavaliste kapitalirendilepingutega.

Ettevõtja kui rentnik

Kapitalirendi alusel renditud vara kajastatakse finantsseisundi aruandes vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas. Makstavad rendimaksed jagatakse finantskuluks ja kohustise vähendamiseks. Finantskulud kajastatakse rendiperioodi jooksul.

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Ettevõtja kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt põhivaraga. Väljarenditavat vara amortiseeritakse lähtudes ettevõtja sama tüüpi varade osas rakendatavatest amortiseerimispõhimõtetest. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

m) Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, võetud laenu, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi.

Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse finantsseisundi aruandes maksmisele kuuluvas summas.

Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub kasutades sisemise intressimäära meetodit.

n) Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Ettevõtja moodustab eraldisi nende kohustiste osas, mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldise suuruse ja realiseerumisaaja määramisel tuginetakse juhtkonna või vastava ala ekspertide hinnangutele.

Eraldis kajastatakse juhul, kui ettevõtjal on enne bilansipäeva tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustis, eraldise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline (üle 50%) ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav.

Eraldise realiseerumisega kaasnevaid kulusi hinnatakse bilansipäeva seisuga ning eraldise suurus hinnatakse uuesti igal bilansipäeval.

Juhul, kui eraldis realiseerub tõenäoliselt rohkem kui ühe aasta pärast, kajastatakse seda diskonteeritud nüüdisväärtuses. Diskonteerimisel võetakse aluseks sarnaste kohustiste suhtes turul valitsev intressimäär.

Tingimuslikeks kohustisteks klassifitseeritakse need kohustised, mille realiseerumise tõenäosus jääb alla 50% või mille suurust ei saa usaldusväärselt hinnata. Tingimuslike kohustiste üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

o) Kohustuslik reservkapital

2017. aastal likvideeris Tomra Service OÜ äriettevõtjate ühinemisel tekkinud reservkapitali, kuna Tomra Service OÜ põhikiri ei näe ette selle moodustamist.

p) Seotud osapooled

Seotud osapool on isik või ettevõtja, kes on seotud Tomra Service OÜ-ga (edaspidi Ettevõtja) sel määral, et nendevahelised tehingud ei pruugi toimuda turutingimustel.

- Isik või selle isiku lähedane pereliige (st pereliige, kelle puhul võib eeldada olulise mõju olemasolu, näiteks abikaasa, elukaaslane või laps) on seotud Ettevõtjaga, kui see isik:
 - (a) on Ettevõtja või selle emaettevõtja juhtkonna liige (st isik, kellel on volitused ettevõtja tegevuse kavandamiseks, juhtimiseks ja kontrollimiseks otseselt või kaudselt, ning kes kannab selle eest vastutust); või
 - (b) omab kontrolli või olulist mõju Ettevõtja üle (näiteks läbi osaluse).
- Ettevõtja on seotud teise ettevõtjaga, kui kehtib üks või mitu järgmistest tingimustest:
 - (a) teine ettevõtja ja Ettevõtja on ühise kontrolli all (st kas neid kontrollib sama isik (või selle isiku lähedane pereliige));
 - (b) üks ettevõtja on kolmanda osapool (kelleks võib olla nii ettevõtja kui isik) poolt kontrollitav ettevõtja ja teine ettevõtja on selle kolmanda osapool (juhul kui kolmandaks osapooliks on isik, siis selle isiku või tema lähedase pereliikme) olulise mõju all olev ettevõtja;
 - (c) teine ettevõtja omab Ettevõtja üle kontrolli või olulist mõju;
 - (d) teine ettevõtja on Ettevõtja kontrolli või olulise mõju all;
 - (e) teised ettevõtjad, mille üle Ettevõtja emaettevõtja juhtkonna liige (või nende lähedased pereliikmed) omavad kontrolli või olulist mõju;
 - (f) teised ettevõtjad, mille juhtkonda kuuluvad isikud (või nende lähedased pereliikmed), kes omavad kontrolli või olulist mõju Ettevõtja üle.

q) Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid finantsseisundi aruande kuupäeva, 31. detsembri 2018 ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud aastaaruande lisades.

2.3. Uute IFRS standardite ja IFRIC-i tõlgenduste rakendamine

Seni veel jõustumata standardid, tõlgendused ja olemasolevate standardite muudatused

Järgmised uued standardid, tõlgendused ja muudatused ei kehti 31. detsembril 2018 lõppenud aruandeperioodi kohta ja seetõttu pole neid käesoleva aruande koostamisel rakendatud:

IFRS 16 „Rendilepingud“

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2019 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine, kui ettevõtja rakendab ka standardit IFRS 15.

IFRS 16 asendab standardi IAS 17 „Rendilepingud“ ja sellega seotud tõlgendused. Standard likvideerib rentnike jaoks praeguse kaht liiki arvestuse mudeli ja nõuab selle asemel, et ettevõtjad kajastaksid enamikku rendilepingutest ühtse mudeli alusel bilansis, likvideerides kasutus- ja kapitalirendi eristamise.

Standardi IFRS 16 alusel on leping rendileping või sisaldab rendilepingut, kui sellega antakse üle õigus mingi vara kasutamist teatud ajavahemikul tasu eest kontrollida. Selliste lepingute puhul nõuab uus mudel rentnikult kasutusõiguse alusel kasutatava vara ja rendikohustise kajastamist. Kasutusõiguse

alusel kasutatavat vara amortiseeritakse ja kohustise pealt arvestatakse intressi. Selle tulemuseks on enamiku rendilepingute jaoks kulumuster, mille puhul suurem osa kulust kajastatakse lepingu alguses, ja seda isegi siis, kui rentnik maksab jätkuvalt igal aastal ühesuguse suurusega renditasusid.

Uus standard kehtestab rentnikele mitmeid piiratud ulatusega erandeid, mille hulka kuuluvad:

- rendilepingud, mille rendiperiood on 12 kuud või lühem ja mis ei sisalda ostuoptsioone ja
- rendilepingud, mille alusvara väärtus on madal (väheolulised rendilepingud).

Rendileandja arvestuspõhimõtted uue standardi rakendamisest suures osas ei muutu ja jätkuvalt tehakse vahet kasutus- ja kapitalirendil.

Standardiga IFRS 16 kehtestatakse rentide kajastamise, mõõtmise, esitamise ja avalikustamise põhimõtted mõlemale lepingupoolele, st nii kliendile (rentnikule) kui ka teenuseosutajale (rendileandjale). Uue standardi kohaselt peavad kajastama rentnikud suurema osa rentidest oma finantsaruannetes. Kui mõned erandid välja arvata, kajastatakse kõiki rente ühtse mudeli alusel. Rendileandjate jaoks jääb rentide kajastamine suures osas muutmata.

Juhtkond on hinnanud standardi rakendamise mõju Tomra Service OÜ finantsaruannetele rentniku seisukohast ning juhtkonna hinnangul suureneb ettevõtte bilansimaht seisuga 01.01.2019 ligikaudu 300 tuhande euro võrra. Standardit rakendatakse osaliselt tagasiulatuvalt ilma võrdlusandmeid korrigeerimata. Müügi- ja tagasirendilepingute (sale-leaseback) kajastamine IFRS 16 rakendumisel Tomra Service OÜ jaoks ei muutu, kuna lepingud on sõlmitud kapitalirenditingimustel ehk tegemist on finantseerimistingutega. Kajastamise põhimõtted on samad nagu IAS 17-s.

IFRIC 23 „tulumaksu käsitlestest tingitud ebakindlus“

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2019 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.)

Tõlgendus IFRIC 23 selgitab, kuidas arvestada tulumaksukäsitlusi, mida maksuamet pole veel heaks kiitnud, püüdes ühtlasi suurendada läbipaistvust. Peamine küsimus seisneb IFRIC 23 kohaselt selles, kas on tõenäoline, et maksuamet kiidab ettevõtte valitud maksukäsitluse heaks. Kui see, et maksuamet kiidab kinnitamata maksukäsitluse heaks, on tõenäoline, siis kajastatakse raamatupidamise aruandes sama maksusumma, mis maksudeklaratsioonis, ning tasumisele kuuluva ja edasilükkunud tulumaksu mõõtmisega seotud ebakindlust ei kajastata.

Vastasel juhul peab maksustatavat tulu (või maksukahjumit), maksustamisbaase ja kasutamata maksukahjumeid määrama viisil, mis ebakindluse prognoositavat lahendust kõige paremini peegeldab, kasutades selleks kas üht kõige tõenäolisemat summat või eeldatavat väärtust (tõenäosusega kaalutud summade kogusummat). Ettevõtte peab eeldama seda, et maksuamet kontrollib maksupositsiooni ja saab asjakohasest informatsioonist täieliku ülevaate.

Ettevõtte hinnangul ei avalda tõlgendus esmakordsel rakendamisel ettevõtte raamatupidamise aruandele olulist mõju, sest ettevõtte tegevus ei toimu keerulises rahvusvahelises maksukeskkonnas ja ettevõtte ei ole olulisi ebakindlaid maksupositsioone.

Iga-aastased edasiarendused

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2019 või hiljem.)

IFRS-i edasiarendused (2015-2017) sisaldavad standarditesse tehtud nelja muudatust. Peamised muudatused tehti selleks, et:

- selgitada, et ettevõtte mõõdab varasemat osalust ühises äriüksuses uuesti, kui ta saavutab kontrolli selle üksuse üle kooskõlas standardiga IFRS 3 „Äriühendused“;
- selgitada, et ettevõtte ei mõõda varasemat osalust ühises äriüksuses uuesti, kui ta saavutab ühise kontrolli selle üksuse üle kooskõlas standardiga IFRS 11 „Ühised ettevõtmised“;

- selgitada, et ettevõtte peaks alati kajastama dividendide jaotamisega kaasnevat tulumaksu kas kasumis või kahjumis, muus koondkasumis või omakapitalis sõltuvalt sellest, kus ta kajastab algselt tehingud või sündmused, mille tulemusena jaotatav kasum teeniti; ja
- selgitada, et üldisel eesmärgil laenatud vahendite kapitalisatsioonimäära arvutamisel peaks ettevõtte jätma välja laenukasutuse kulutused, mis on seotud kohustustega, mis tekkisid tingimustele vastava vara omandamisel ainult seni, kuni tingimustele vastav vara on valmis müügiks või eesmärgipäraseks kasutamiseks. Laenukasutuse kulutused, mis on seotud konkreetsete laenukohustustega, mida ei ole tasutud selleks ajaks, kui tingimustele vastav vara on valmis oma eesmärgipäraseks kasutamiseks või müügiks, arvestatakse ettevõtte üldiste laenukasutuse kulutuste hulka.

Tomra Service OÜ juhatuse hinnangul ei avalda ükski nendest muudatustest olulist mõju ettevõtja raamatupidamise aruandele.

Muud muudatused

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju ettevõtjale.

3. Riskijuhtimine ja peamiste riskide kirjeldus

Ettevõtja tegevus on avatud mitmetele finantsriskidele: tururisk, krediidirisk, hinnakujundusrisk ja likviidsusrisk. Ettevõtja üldine riskijuhtimisprogramm keskendub finantsturgude prognoosimatusele ning üritab minimeerida selle võimalikku negatiivset mõju ettevõtja finantstulemustele.

Ettevõtjat mõjutavad tururisk, krediidirisk ja likviidsusrisk.

Krediidirisk

Krediidirisk on finantskahju tekkimise risk, kui klient või finantstehingu partner jätab täitmata oma lepingulised kohustised, mis võib tekkida peamiselt ettevõtja nõuetest klientide vastu ning rahast ja raha ekvivalentidest. Ettevõtja raha ja raha ekvivalente hoitakse suuremates finantsasutustes, mille krediitkvaliteedi on ettevõtja juhtkond hinnanud kõrgeks. Nendega seoses ei ole ettevõtja pidanud kahju kandma. Ettevõtja krediidirisk sõltub peamiselt klientide majanduslikust olukorrast ja maksekäitumisest. Ettevõtjas on kehtestatud krediitpoliitika, mille kohaselt analüüsitakse iga tagantjäreli tasuva kliendi maksevõimet enne maksetingimuste ja tarnetingimuste kokkuleppimist individuaalselt. Ettevõtja maandab oma ostjate vastu olevate nõuetega seotud krediidiriski krediidiriski hindamise ja klientide vastu olevate nõuete saldode pideva jälgimisega. Kliendid, kes ei vasta ettevõtja kehtivatele krediitkõlblikkuse tingimustele, võivad teha ettevõtjaga tehinguid ainult ettemaksuga.

Ettevõtja nõudeid ostjate vastu analüüsitakse kord kuus ning kõik potentsiaalsed krediitkahjumid kajastatakse kohe. Nõue ostja vastu loetakse potentsiaalseks krediitkahjumiks, kui maksetähtaega on rohkem kui 60 päeva ületatud. Kõik õigeaegselt tasumata nõuded ostjate vastu kinnitab juhtkond.

Aruandekuupäeva maksimaalset krediidiriski näitab ostjate vastu olevate ja muude nõuete ning sularahasaldode bilansiline jääkväärtus.

	Lisa	31.12.2018	31.12.2017
Nõuded ostjate vastu	7	673 981	557 298
Muud lühiajalised finantsnõuded	7	500	2 010
Raha ja raha ekvivalendid	9	197 458	374 567
		871 939	933 875

Seisuga 31.12.2018 ja 31.12.2017 on kõik nõuded tagatisteta.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et ettevõtja ei suuda tähtaegselt täita oma finantskohustisi. Ettevõtja likviidsusjuhtimise eesmärgiks on kindlustada võimaluste piires, et ettevõtjal oleks alati piisav likviidsus

oma kohustiste tähtaegseks täitmiseks. Likviidsusrisi vältimiseks koostab juhtkond detailseid rahavoogude prognoose ja planeerib hoolikalt investeringute ajastust.

Arvestades ettevõtte äritegevuse hooajalisusest tingitud rahavoogude dünaamikat on ettevõtte likviidsus aastavahetusel ja esimestel kuudel alati madalam kui ülejäänud aasta jooksul.

Järgmises tabelis on toodud ülevaade ettevõtja finantskohustiste lepingujärgsetest tähtaegadest. Tabelis toodud summad on lepingulised diskonteerimata rahavood.

Seisuga	Kohustis	Lisa	Alla 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	KOKKU
31.12.2018	Võlad tarnijatele ja muud võlad	12	1 128 634	150 745	0	1 279 379
	Saadud laenud ja kapitalirendikohustis	11	936 728	4 829 123	0	5 765 851
31.12.2017	Võlad tarnijatele ja muud võlad	12	1 395 135	141 019	0	1 536 154
	Saadud laenud ja kapitalirendikohustis	11	778 989	5 105 521	0	5 884 510

Tururisk

Intressimäära risk

Intressimäära risk on risk, et turu intressimäärade kõikumine avaldab negatiivset mõju ettevõtja intressi kandvatele varadele ja kohustistele. Intressimäärade muutumise mõju täpne ulatus sõltub konkreetse intressi kandva vara või kohustise lepingutingimustest. Intressimäära risk võib tekkida kahel viisil:

- Ettevõtja võib olla investeerinud intressi kandvatesse varadesse, mille väärtus intressimäära muutudes samuti muutub.
- Ettevõtja laenukohustiste väärtus kõigub intressimäärade üldise muutumise tõttu.

2018. ja 2017. aasta 31. detsembri seisuga olid ettevõtjal järgmised intressi kandvad varad ja kohustised:

Seisuga	Lisa	31.12.2018	31.12.2017
Antud laenud	8	500	2 010
Saadud laenud	11	5 765 851	5 884 510

Valuutarisk

Valuutarisk on risk kanda vahetuskursside muutuste tõttu kahjumit. Ettevõtja tegutseb küll rahvusvaheliselt (müük Leetu), kuid ei näe olulist valuutariski, kuna tehinguid teostatakse ettevõtja arvestusvaluutas.

Hinnarisk

Hinnarisk on risk, et finantsinstrumentide rahavoogude õiglane väärtus kõigub muul põhjusel kui muutuste tõttu turuhindades, muutes ettevõtja avatuks intressimäära riskile või valuutariskile. Hinnarisk mõjutab nii ettevõtja poolt pakutavate teenuste turutingimustel toimuvaid ostu- ja müügittehinguid kui ka kõnealuste teenuste pakkumiseks hangitavate ressursside ostu.

Õiglased väärtused

Ettevõtja peamised finantsinstrumendid, mida õiglases väärtuses ei kajastata, koosnevad nõuetest ostjate vastu ja muudest nõuetest, võlgadest tarnijatele ja muudest võlgadest ning lühiajalistest laenukohustistest. Ostjate vastu olevate ja muude lühiajaliste nõuete, tarnijatele võlgu olevate summade ning lühiajaliste laenukohustiste bilansiline jääkväärtus on lühikese tähtaja tõttu ligilähedane nende õiglasele väärtusele.

Pärast arvele võtmist kajastatakse antud laene korrigeeritud soetusmaksumuses efektiivse intressimäära meetodil.

Avalikustatavad kvantitatiivsed andmed õiglase väärtuse mõõtmise hierarhia kohta

	Seisuga	Lisa	Bilansiline väärtus	Kokku	Tase 1	Tase 2	Tase 3
Kohustised, mille õiglane väärtus on aruandes avalikustatud							
Laenukohustised	31.12.2018	11	5 765 851	5 765 851	0	2 339 851	3 426 000
Laenukohustised	31.12.2017	11	5 884 510	5 884 510	0	2 458 510	3 426 000

Laenukohustiste õiglane väärtus baseerub lepingulistel rahavoogudel, mida ei ole diskonteeritud.

4. Immateriaalne põhivara

	Firmaväärtus
Soetusmaksumus	
Seisuga 1. jaanuar 2017	2 545 754
Seisuga 31. detsember 2017	2 545 754
Seisuga 31. detsember 2018	2 545 754
Bilansiline jääkväärtus	
Seisuga 31. detsember 2018	2 545 754
Seisuga 31. detsember 2017	2 545 754
Seisuga 1. jaanuar 2017	2 545 754

Ettevõtja on viinud läbi firmaväärtuse kaetava väärtuse testi.

Raha genereeriva üksusena on käsitletud Tomra Service OÜ taarakäitluse ärimudelit (THP).

Kuna THP pakenditagastusalase äritegevuse näol on tegemist äriiiniga, mille väärtus tuleneb tema võimest genereerida positiivset rahavoogu, on põhjendatud hinnata äritegevuse väärtust sissetulekute meetodil (income approach). Täpsemalt on valitud ettevõtjale suunatud vabade rahavoogude diskonteeritud meetodi (free cash flow to the firm ehk FCFF), mille kohaselt hinnatakse ettevõtja väärtust läbi ettevõtjale suunatud oodatavate tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse, diskonteerides rahavooge oma- ja võörkapitali kaalutud keskmise hinnaga (WACC). FCFF meetod võtab arvesse tulevaste rahavoogude suurust, ajastatust ja riski.

Väärtushinnang

Ettevõtjale suunatud vabade rahavoogude leidmiseks liidetakse ärikasumile mitterahalised kulud (peamiselt põhivarade amortisatsioon), ning lahutatakse ettevõtja tegevuse jätkumiseks ning kasvamiseks vajalikud investeeringud – neto käibekapitali muutus ning põhivarainvesteeringud.

Prognoosiperioodist kaugemale tulevikku jäävad rahavood on diskonteeritud tänasesse väärtusesse läbi ettevõtja jätkuväärtuse (terminal value). Jätkuväärtuse leidmiseks on kasutatud Gordoni kasvumudelit, lähtudes eeldusest, et ettevõtja on selleks ajaks jõudnud stabiilsesse faasi ning ettevõtja võimendamata vabad rahavood jätkavad edaspidi kasvamist inflatsiooniga võrreldavas tempos (ca 2% aastas). Jätkuväärtus on seejärel diskonteeritud Väärtuspäeva (31.12.2018), kasutades kapitali kaalutud keskmist hinda (WACC-i).

Firmaväärtus hinnatakse alla tema kaetava väärtuseni juhul, kui see on madalam bilansilisest jääkmaksumusest. Firmaväärtuse kaetava väärtuse testi tulemusena allahindluse vajadust ei tuvastatud.

5. Materiaalne põhivara

	Masinad ja seadmed	Sõidukid	Muu materiaalne põhivara	Kokku
Soetusmaksumus				
Seisuga 1. jaanuar 2017	6 889 348	192 654	0	7 082 002
Soetused	1 679 491	118 908	33 603	1 832 002
Müügid	-14 282	-28 068	0	-42 350
Saldode korrektuur	-2 861 682	0	0	-2 861 682
Ümberklassifitseerimised	-14 000	0	0	-14 000
Seisuga 31. detsember 2017	5 678 875	283 494	33 603	5 995 972
Soetused	859 539	40 055	0	899 594
Mahakandmised	-40 575	0	0	-40 575
Müügid	-16 181	0	0	-16 181
Ümberklassifitseerimised	-14 078	0	14 078	0
Seisuga 31. detsember 2018	6 467 580	323 549	47 681	6 838 810
Amortisatsioon				
Seisuga 1. jaanuar 2017	-3 476 299	-28 858	-280	-3 505 437
Amortisatsioon	-928 062	-54 275	-5 769	-988 106
Müügid	7 669	7 161	0	14 830
Saldode korrektuur	2 861 682	0	0	2 861 682
Seisuga 31. detsember 2017	-1 535 010	-75 972	-6 049	-1 617 031
Amortisatsioon	-937 872	-71 473	-6 785	-1 016 130
Mahakandmised	40 575	0	0	40 575
Müügid	15 733	0	0	15 733
Seisuga 31. detsember 2018	-2 416 574	-147 445	-12 834	-2 576 853
Bilansiline jääkväärtus				
Seisuga 31. detsember 2018	4 051 006	176 104	34 847	4 261 957
Seisuga 31. detsember 2017	4 143 865	207 522	27 554	4 378 941
Seisuga 1. jaanuar 2017	3 413 049	163 796	-280	3 576 565

Tingituna varasemate perioodide veast on 2017. aastal korrigeeritud materiaalse põhivara soetusmaksumust ja akumuleeritud kulumit sama summa 2 861 682 euro võrra. Saldode korrektuuril ei ole mõju jääkväärtusele 31.12.2017 seisuga.

Müüdud põhivarade müügihind:

2018	2017
4 785	41 975

6. Varud

	31.12.2018	31.12.2017
Ostetud kaubad müügiks	220 018	244 901
Varuosad	177 421	163 654
Pooleliolev põhivara müügi eesmärgil	17 408	55 900
Muud varud	25 189	25 347
Kokku	220 018	244 901

2018. ja 2017. aastal ei ole tehtud varudele allahindlusi.

7. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

	Lisa	31.12.2018	31.12.2017
Nõuded ostjate vastu	3	673 981	557 298
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	13	0	5 459
Muud nõuded	3	500	2 010
Laenud	8	500	2 010
Ettemakstud kulud ja tekkepõhine tulu		40 496	40 586
Kokku		714 977	605 353

Ostjate vastu suunatud nõuete aegumise analüüs:

		Tähtajaks maksmata, kuid väärtus ei ole langenud				
	Kokku	Ei ole tähtajaks maksmata ja väärtus ei ole langenud	Alla 30 päeva	30-60 päeva	61-90 päeva	91-120 päeva
31.12.2018	673 981	641 297	31 837	326	521	0
31.12.2017	557 298	510 585	45 064	351	141	1 157

8. Antud laenud

	Lisa	31.12.2018	31.12.2017
Laenunõuded	3, 7	500	2 010
Kokku		500	2 010

9. Raha ja raha ekvivalendid

	Lisa	31.12.2018	31.12.2017
Pangakontod	3	197.458	374 567
Kokku		197 458	374 567

10. Osakapital

31.12.2018 seisuga oli ettevõtja osakapital 63 911 eurot (31.12.2017: 63 911 eurot) ning koosnes ühest osast. Väljastatud osa eest on täielikult tasutud.

Ettevõtja potentsiaalne tulumaksukohustus

Seisuga 31.12.2018 on ettevõtja jaotamata kasum 831 023 eurot (31.12.2017: 664 941 eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustise summa, mis võiks kaasneda kogu jaotamata kasumi välja maksmisel dividendidena, on 199 197 eurot (seisuga 31.12.2017: 132 988 eurot). Seega saab dividendidena välja maksta 631 826 eurot (seisuga 31.12.2017: 531 953 eurot).

11. Saadud laenud

Pikaajalised kohustised	Lisa	31.12.2018	31.12.2017
Grupisisesed pikaajalised laenud	3, 19	3 426 000	3 426 000
Liisingukohustised	3	1 403 123	1 679 521
Pikaajalised kohustised kokku		4 829 123	5 105 521
Lühiajalised kohustised			
Liisingukohustiste lühiajaline osa	3	936 728	778 989
Lühiajalised kohustised kokku		936 728	778 989
Intressikandvad kohustised kokku		5 765 851	5 884 510

Tingimused ja maksegraafikud

			Jääkväärtus	
	Nominaalne intress	Tähtaeg	31.12.2018	31.12.2017
Grupisisesed laenud	5% + 1 aasta euribor	4.11.2020	3 426 000	3 426 000
Liisingukohustised	1,95%-3,5% + 6kuu euribor	2019-2023	2 339 851	2 458 510
Intressikandvad kohustised kokku			5 765 851	5 884 510

12. Võlad tarnijatele ja muud võlad

	Lisa	31.12.2018	31.12.2017
Võlad tarnijatele	3	543 665	1 015 139
Võlad töövõtjatele		81 713	65 296
Maksuvõlad	13	92 454	64 681
Muud võlad		398 977	232 254
Intress	3, 19	332 392	167 356
Muud võlad		66 585	64 898
Deposiidid klientidelt		162 570	158 784
Kokku, sealhulgas:		1 279 379	1 536 154
Lühiajaline		1 128 634	1 395 135
Pikaajaline		150 745	141 019

13. Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

	31.12.2018		31.12.2017	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks		2 334	5 459	
Üksikisiku tulumaks		24 369		20 789
Erisoodustuse tulumaks		907		346
Sotsiaalmaks		58 642		38 479
Kohustuslik kogumispension		2 543		2 207
Töötuskindlustusmaksed		3 659		2 860
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	92 454	5 459	64 681

14. Müügitulu

	2018	2017
Müük EL-i riikidesse		
Eesti	3 755 863	3 266 078
Muud EL-i riigid	10 740	5 432
Müügitulu kokku	3 766 603	3 271 510

Tegevusalade lõikes

Kaupade müük	273 362	169 641
Teenuste osutamine	3 493 241	3 101 869
Sh tulu kliendilepingutest	2 681 060	2 407 532
Müügitulu kokku	3 766 603	3 271 510

15. Muud äritulud

	2018	2017
Kasum põhivara müügist	4 337	14 454
Muud äritulud kokku	4 337	14 454

16. Kaubad, toore, materjal ja teenused

	2018	2017
Materjalide kulu	-542 899	-199 059
Kaubad, toore, materjal ja teenused kokku	-542 899	-199 059

17. Muud ärikulud

	2018	2017
Muud ärikulud	0	- 1 077
Muud ärikulud kokku	0	- 1 077

18. Tööjõukulu

	2018	2017
Palgakulu	-970 452	-805 702
Sotsiaalmaksud	-323 789	-261 551
Erisoodustuskulud	-12 227	-13 604
Tööjõukulud kokku	-1 306 468	-1 080 857
Töötajate keskmine arv	91	72
Töölepingu alusel töötajaid	82	65
Võlaõigusliku lepingu alusel teenust osutavaid isikuid	8	6
Juhtimis- või kontrollorgani liikmeid	1	1

19. Tehingud seotud osapooltega

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	Tomra Holding OÜ
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	Eesti
Kontserni nimetus, millesse kuulub emaettevõtja	Tomra Europe AS
Riik, kus kontserni emaettevõtja on registreeritud	Norra

	31.12.2018		31.12.2017	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Emaettevõtja	0	3 758 392	0	3 593 356
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	355 097	441 579	274 106	969 698
Juhatuse ning nõukogu liikmed ja nendega seotud ettevõtjad	303	1 200	0	1 200
Kokku	355 400	4 201 171	274 106	4 564 254

2018	Ostud	Müügid	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed
Emaettevõtja	0	0	0	0
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	528 644	463 374	150 000	150 000
Juhatuse ning nõukogu liikmed ja nendega seotud ettevõtjad	75 483	3 222	0	0
Kokku	604 127	466 596	150 000	150 000

2017	Ostud	Müügid	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed
Emaettevõtja	0	0	100 000	100 000
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	1 289 295	211 824	0	0
Juhatuse ning nõukogu liikmed ja nendega seotud ettevõtjad	84 815	0	0	0
Kokku	1 374 110	211 824	100 000	100 000

Juhatuse liikme tasud:

2018	2017
78 720	77 840

Kohustised 31.12.2018 seisuga sisaldavad laenu emaettevõtjalt summas 3 426 000 eurot (31.12.2017: 3 426 000 eurot) ning intressikohustist summas 332 392 eurot (31.12.2017: 167 356). Vaata ka lisa 11.

Ostud 2018. aastal summas 528 644 eurot on seotud kaupade soetamisega (2017. aastal: 1 289 295 eurot). Grupisisesele soetatakse peamiselt masinadetaile, mis tihti moodustavad osa arvele võetud põhivara soetusmaksumusest.

Juhatuse liikme tasud on avalikustatud ilma sotsiaalmaksuta. Vastavalt juhatuse liikme lepingule on teatud juhtudel ette nähtud lahkumishüvitis kuue kuu tasu ulatuses.

KPMG Baltics OÜ
Narva mnt 5
Tallinn 10117
Estonia

Telephone	+372 6 268 700
Fax	+372 6 268 777
Internet	www.kpmg.ee

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Tomra Service OÜ osanikule

Arvamus

Oleme auditeerinud Tomra Service OÜ (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2018, koondkasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab lehekülgedel 5 kuni 27 esitatud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31. detsember 2018 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusale.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon sisaldab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeaudiitori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väaresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mistahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

Tallinn, 7. mai 2019

(digitaalselt allkirjastatud)

Indrek Alliksaar

Vandeauditiitori number 446

KPMG Baltics OÜ

Audiitorettevõtja tegevusluba nr 17

Narva mnt 5

Tallinn 10117

DIGITAALKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILINIMI	FAILISUURUS
Tomra Service O- _2018_final-3.pdf	1.0 MB

ALLKIRJASTAJAD

nr.	NIMI	SIKUKOOD	AEG
1	EERO NÜGGE	37404060328	07.05.2019 15:32:02 +03:00

ALLKIRJAKEHTIVUS

ALLKIRJONKEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

--

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

--

ALLKIRJASTAJASERTIFIKAADISEERIANUMBER

45688738808102464575511849598980571207
--

SERTIFIKAADIV LJAANDJANIMI V LJAANDJAVÜTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 2015	B3 AB 88 BC 99 D5 62 A4 85 2A08 CD B4 1D 72 3B 83 72 47 51
----------------	--

ALLKIRJASÜNUMIL- HEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 C7 FF 10 EE 9C 25 46 76 E7 54 88 2C 36 E0 EE 4E AF 2E F6 51 2F 09 DB E9 DF 07 45 40 D4 89 96 A2
--

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lügis "Allkirjastatud failid" nimetatud failide esitus paberil.

M RKUSED

--

DIGITAALKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILINIMI	FAILISUURUS
Tomra Service O- vandeauditori aruanne.pdf	64 KB
Tomra Service O- _2018_final-3.bdoc	952 KB

ALLKIRJASTAJAD

nr.	NIMI	ISIKUKOOD	AEG
1	INDREK ALLIKSAAR	37404020281	07.05.2019 21:26:27 +03:00

ALLKIRJAKEHTIVUS

ALLKIRJION KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJASERTIFIKAADISEERIANUMBER

71460003756259730486287471252009855430

SERTIFIKAADIV LJAANDJANIMI V LJAANDJAVÜTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 2015	B3 AB 88 BC 99 D5 62 A4 85 2A 08 CD B4 1D 72 3B 83 72 47 51
----------------	---

ALLKIRJASÜNUMIL- HEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 10 A7 38 7A 56 7E 37 53 AA 9D 16 F6 B2 7A DA 77 03 D0 51 B1 DA 5B 03 35 36 52 EA 90 A6 4B E9 82

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lügis "Allkirjastatud failid" nimetatud failide esitus paberil.

M RKUSED

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Muu mujal liigitamata masinate, seadmete jm materiaalse vara rentimine ja kasutusrent	77399	3766603	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6684236
Faks	+372 6684233
E-posti aadress	eero@tomra.ee
Veebilehe aadress	www.tomra.com